

Osnivanjem Sport Cluba 1897., od strane talijanske zajednice, u Dubrovniku se započelo s organiziranim bavljenjem športom

Nogometno igralište na Pazaru al Merchetto u Zadru gdje je održano prvo nogometno prvenstvo za Dalmaciju 26. 12. 1910.

Od Sport Cluba do Unione sportiva Ragusa

Piše: MLADEN CUKROV

Prvo športsko društvo Sport Club osnovano je 1897. godine i njegovim osnivanjem označen je početak modernog športa u Dubrovniku

U drugoj polovici 19. stoljeća udruge u Dalmaciji osnivale su se na temelju zakona od 26. studenoga 1852. Nakon pada Bachova apsolutizma austrijske vlasti bile su primorane mijenjati ovaj dosta krut zakon, pa je tako kabinet Carskog savjeta Franje Josipa 15. studenoga 1867. izglasao novi Zakon o udrugama, dosta liberalniji od starog.

Novi zakon, podijeljen u tri poglavlja, bio je dosta temeljit i vlasti su ga striktno primjenjivale. Uvođenjem novog zakona u praksu, počele su se osim kulturnih, vjerskih, političkih, dobrotvornih - osnivati i športske udruge.

Na osnivanje športskih društava najveći utjecaj imale su političke stranke koje su u borbi za ostvarivanje svojih ciljeva željele pridobiti što više pristaša. To je razlog što su u Dubrovniku početkom 20. stoljeća postojala četiri samostalna gimnastička društva: Hrvatski sokol, Forza e coraggio, Prvi hrvatski sokol i Dušan silni (srpsko društvo).

Prvo športsko društvo Sport Club osnovano je još 1897. Njegovim osnivanjem možemo reći da je označen početak modernog športa u Dubrovniku. Društvo je osnovano 12. lipnja 1897., s ciljem da njeguje igre i športske vježbe (*coltivare i giuochi e gli esercizi sportivi*). Pravila društva potvrdilo je Carsko namjesništvo za Dalmaciju u Zadru. Nije ostalo puno pisanog traga o aktivnostima ovog športskog društva, no poznato je da je djelovalo do 1902. godine jer se spominje u aktima Kotarskog poglavarstva u Dubrovniku.

Prva organizirana nogometna momčad u Dubrovniku

Društvo Societa sportiva Forza e coraggio (Snaga i hrabrost) osnovano je 1907., nakon što je Carsko namjesništvo za Dalmaciju u Zadru potvrdilo njegova pravila. Društvo je njegovalo i razvijalo tjelesni odgoj (*sviluppare i educazione fisica fra i propri associati*).

U prvu upravu ušli su Božo Banac – predsjednik, Pero Botteri – tajnik i Camilo de Seragli – blagajnik. Osim njih, u društvu su bili aktivni Batista Marotti, Giacomo Flori, Gino Caponi- Sivilotti, David Tolentino i Luigi Reghini. Broj članova je iz godine u godinu rastao, tako da je od 75 članova u prvoj godini osnivanja, godine 1910. bilo već njih 180. Po uzoru na druga talijanska društva u Dalmaciji, i ovo društvo je, osim gimnastike, osnovalo i prvu organiziranu nogometnu momčad u Dubrovniku.

Publikacija koja je objavila program natjecanja i sastave momčadi koje su nastupile na ovom prvom prvenstvu u nogometu 1910. u Zadru

Društvo je imalo svoj žig okruglog oblika. Uz polukružnu ivicu bilo je ispisano ime i sjedište društva: SOCIETA SPORTIVA FORZA E CORAGGIO – RAGUSA. Nogometaši ovog društva sudjelovali su na Prvom prvenstvu Dalmacije u nogometu talijanskih športskih društava (Prima gara di campionato regionale Dalmata), koje je održano 1910. u Zadru.

Odigrali su samo jednu utakmicu 26. prosinca 1910. protiv nogometaša Gimnastičkog društva Zadar (Societa ginnastica Zara) i izgubili s 1-3. Vrijedno je istaknuti da je to bila prva javna utakmica jedne nogometne momčadi iz Dubrovnika.

Zadarski list Il Dalmata od 28. prosinca 1910. pisao je o ovoj utakmici spomenuvši i igrače koji su nastupili za momčad iz Dubrovnika: Enrico de Serragli, Davide Tolentino, Guglielmo Zaccagna, L. Giuseppe, Camillo de Serragli, Giovanni Posinac, F. Natale, Tommaso Storelli, Raoul Bracanovic, Franco Tripalo i N. Putilli. Na listi je bio upisan i Leonardo Dileo kao rezerva. Sudačku dužnost na ovoj utakmici obavio je Nicolo Degiovanni. Jedini pogodak za dubrovačku momčad postigao je F. Natale. Trener ove momčadi bio je aktivni igrač Raoul Bracanović.

Prvi svjetski rat raspustio sva talijanska društva u Dubrovniku

Početak 1911. društvo je raspušteno jer su neki njegovi

članovi 6. prosinca 1910. sudjelovali u političkoj manifestaciji protiv austrijske vlasti.

Nakon što je raspušteno društvo Forza e coraggio, neki od bivših članova pokrenuli su inicijativu da se formira novo društvo. To se i ostvarilo u ožujku 1911. godine, kada su potvrđena pravila društva. Osnivačka skupština održana je 18. travnja 1911., a društvo je dobilo ime Unione sportiva Ragusa (Športska udruga Dubrovnik).

U upravu novog društva bili su izabrani: Božo Banac – predsjednik, Nino Detoni – potpredsjednik, Ivo Marotti – tajnik i Frano Tripalo – blagajnik. Društvo je za cilj imalo razvoj gimnastike i tjelesne kulture (*diffondere le discipline ginniche e lo sviluppo dell'educazione fisica fra i soci*). U društvu su bile aktivne sekcije gimnastike, športova na vodi, nogometa i trčanja (ginnastica, nautica, palla al calcio, podismo)

Ostalo je zabilježeno da je u rujnu 1912. u Dubrovniku, blizu električne centrale na Batali, talijansko društvo Unione sportiva izgradilo novo igralište. Igralište je svečano otvorio Oskar Zglav, a odigrana je i prigodna nogometna utakmica između članova društva Crnih i Bijelih, koja je završila pobjedom Bijelih od 4-2. Osim nogometa priređena su i natjecanja u atletici. Društvo je imalo žig četvrtasta oblika, s natpisom na gornjem dijelu: UNIONE SPORTIVE RAGUSA. U prvoj godini aktivnosti društvo je imalo 95 članova.

Prvi svjetski rat doveo je do raspuštanja svih talijanskih društava u Dubrovniku.

LITERATURA

Milivoj Petković, Tjelesno vježbanje i šport u Dubrovniku od 14. stoljeća do 1941. godine, Dubrovnik 1993, Dubrovački sportski savez.

Prima gara del campionato regionale Dalmato – sudionici Prvog prvenstva Dalmacije u nogometu održanog 1910.g. u Zadru. Među ostalima tu su i nogometaši Forza e Coraggio iz Dubrovnika